

MEMO

Aan Gemeenteraden inliggende gemeenten Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Van Dagelijks Bestuur Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Datum 31 maart 2025
Betreft Uitwerking mogelijke bezuinigingsopdracht VRZL om gevolgen ravijnjaar 2026 voor deelnemende gemeenten te beperken.

Aanleiding

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 6 december 2024 heeft het AB gevraagd om een mogelijke bezuinigingsopdracht uit te werken, gezien de gemeentelijke onzekerheden door de Rijksplannen voor bezuinigingen op het Gemeentefonds in 2026, het zogenoemde "Ravijnjaar". Tijdens deze vergadering heeft de directeur van VRZL een presentatie gegeven met de volgende uitgangspunten:

1. Geen takendiscussies (lees geen kazernes sluiten of aanpassing taken van Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en bedrijfsvoering);
2. Zoeken naar efficiencyvoordelen in de begroting voor 2026 e.v.;
3. Inzet van incidentele middelen in 2025-2026
4. Mogelijke bezuinigingen op BDUR gelden voor VRZL vanaf 2026 mogen geen financiële gevolgen hebben voor de gemeenten.

De uitwerking van de mogelijke bezuinigingsopdracht treft u onderstaand aan waarbij we eerst zullen aangeven welke mogelijkheden VRZL heeft bekeken en waarbij we per benoemde mogelijkheid een specificatie zullen geven van de omvang.

In afwachting van besluitvorming door het AB zijn de uitwerkingen nog niet opgenomen in de begroting 2026, immers het DB legt dit voor aan deelnemende gemeenten via een separaat zienswijzetraject als voorbereiding op besluitvorming in de vergadering van het AB van 4 juli 2025. Indien dit nu al verwerkt zou worden wordt formeel het AB gepasseerd in de definitieve besluitvorming.

Welke mogelijkheden heeft VRZL bekeken?

1. Structurele vermindering bijdrage deelnemende gemeenten FLO VRZL vanaf 2026
2. Welke bezuinigingsmogelijkheden zijn er organisatie breed die kunnen leiden tot een structurele vermindering bijdrage deelnemende gemeenten VRZL vanaf 2026
3. Inzet van incidentele middelen 2025 en 2026

Ad 1: Structurele vermindering bijdrage deelnemende gemeenten FLO VRZL vanaf 2026

In haar vergadering van 4 oktober 2024 heeft het AB door het vaststellen van de 2e technische begrotingswijziging ingestemd met een extra dotatie aan de voorziening FLO op basis van een herijking die in augustus 2024 heeft plaatsgevonden vanwege de CAO-stijging van mei 2024 (6,4%) en de afspraak om bij medewerkers die niet meer dan 1x hun FLO keuze hebben opgeschoven een AOW-compensatie op leeftijd 67 toe te kennen. Om deze FLO kosten in 2024 en verder te blijven dekken uit de gevormde voorziening was in 2024 een extra incidentele storting noodzakelijk in de voorziening van € 1,5 mln.

VRZL heeft daarbij ook aangegeven dat in de komende jaren een nivellering plaats ging vinden waarbij de structurele dotatie aan de voorziening FLO lager kon worden en daarmee een lagere bijdrage van deelnemende gemeenten vergt. De herijking die in januari 2025 is gedaan, op basis van nieuw fiscaal regime en premiewijzingen ABP, laat zien dat het nivellerend effect met ingang van 2026 daadwerkelijk plaats vindt.

- Deze structurele verlaging bijdrage deelnemende gemeenten FLO met ingang van 2026 kent een omvang van € 750.000
- Op basis van de vastgestelde begroting 2025 met een omvang van € 56.442.264 betekent dit een structurele bezuiniging op de bijdrage FLO door deelnemende gemeenten VRZL van **1,33%**

Beslispunt:

1. *Akkoord te gaan om met ingang van boekjaar 2026 de bijdrage deelnemende gemeenten FLO structureel te verlagen met een bedrag van € 750.000, zijnde een structurele bezuiniging van 1,33%.*

Ad 2: Welke bezuinigingsmogelijkheden zijn er organisatie breed die kunnen leiden tot een structurele vermindering bijdrage deelnemende gemeenten VRZL vanaf 2026?

Teamleiders c.q. budgethouders van de programma's Brandweezorg, Crisisbeheer en Rampenbestrijding en Bedrijfsvoering zijn gevraagd om kritisch naar de begroting 2026 te kijken op basis van de begroting 2025 en aan te geven welke bezuinigingsmogelijkheden of efficiencyvoordelen zij in de eigen begroting zien, in samenhang met de realisatie in voorgaande jaren.

Hierbij heeft de directie van VRZL ook enkele taakstellingen meegegeven voor 2026, zijnde:

- Het vastgestelde formatieplan 2025 wordt voor 2026 bevroren
- In 2026 wordt geen extern personeel ingehuurd
- In 2026 worden incidenteel geen extra advieskosten begroot
- De verhoging van de extra BDuR gelden tranche 2026 wordt gereserveerd om de mogelijke korting op de BDuR gelden op te vangen waarbij de extra BDuR gelden alleen ingezet worden voor de loonlasten structurele formatieplaatsen zoals opgenomen in het vastgestelde formatieplan 2025/2026
- Daar waar mogelijk integreren we bestaande software programma's in AFAS en kijken we kritisch naar licenties

Bezuinigingsmogelijkheden:

De uitvraag aan teamleiders c.q. budgethouders van de programma's Brandweezorg, Crisisbeheer en Rampenbestrijding en Bedrijfsvoering levert een maximale structurele bezuiniging op met een omvang van € 756.000. Deze bezuinigingen hebben betrekking op o.a. verduurzaming, compressoren, kleding, personeel meldkamer, inhuur, advieskosten, gebruik externe locaties, software, opleidingen algemeen en centrum voor vakmanschap (CVV). Dit gaat op sommige vlakken pijn doen binnen de organisatie waarbij we tevens kritisch de voortgang van deze bezuinigingen zullen bewaken. Naast deze opgehaalde bezuinigingen streven wij naar een structurele vermindering van de incidentele kosten, met een omvang van € 200.000.

- Dit leidt tot een totale structurele bezuiniging van € 956.000.
- Op basis van de vastgestelde begroting 2025 met een omvang van € 56.442.264 betekent dit een structurele bezuiniging op de reguliere bijdrage door deelnemende gemeenten VRZL van **1,69%**

Beslispunt:

2. *Akkoord te gaan om met ingang van boekjaar 2026 de bijdrage deelnemende gemeenten regulier structureel te verlagen met een bedrag van € 956.000, zijnde een structurele bezuiniging van 1,69%.*

Ad 3: Inzet van incidentele middelen

Op dit moment ontvangt VRZL incidentele gelden. Ook in 2025 zal VRZL, bij ongewijzigd beleid, incidentele gelden ontvangen. Deze incidentele gelden zullen door VRZL sober en doelmatig ingezet worden daar waarvoor deze middelen bedoeld zijn, waarbij nadrukkelijk wordt gekeken naar mogelijkheden om hiermee ook de financiële effecten inzake het huisvestingsdossier te dempen. Daar waar mogelijk zal VRZL tussentijds begrotingswijzigingen voorstellen en na besluitvorming door het AB verwerken in de P&C cyclus.

Deze tussentijdse begrotingswijzigingen kunnen ertoe leiden dat er een “incidentele” vermindering van de reguliere bijdrage deelnemende gemeenten VRZL plaats vindt zodat door VRZL een bijdrage kan worden geleverd ter demping van de benoemde financiële effecten inzake het huisvestingsdossier in aanloop naar het zogenaamde Ravijnjaar.

Indien daarnaast ook een positief jaarresultaat wordt behaald in 2025 zal VRZL in samenspraak met het AB bij het vaststellen van de jaarrekening een voorstel tot resultaatbestemming aanreiken, conform de geldende afspraken, om aanvullend op basis van een positief jaarresultaat de deelnemende gemeenten verder tegemoet te komen in hun financiële opgave voor 2026.

De eerste contouren zullen door VRZL tijdens het AB van 4 juli 2025 worden geschetst met daarin een eerste verwachting van beschikbare middelen.

Beslispunt:

3. *Akkoord te gaan met het voortzetten van de huidige afspraken en een mogelijk positief resultaat door middel van een voorstel tot resultaatbestemming aan het AB voor te leggen ter besluitvorming.*

Mogelijke bezuinigingen op BDUR gelden vanaf 2026 voor VRZL mogen geen financiële gevolgen hebben voor de deelnemende gemeenten VRZL.

In het hoofdlijnenakkoord dat het kabinet in 2024 heeft gesloten, is een bezuiniging opgenomen van 10% op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) voor de veiligheidsregio's. Met dit voornemen om te bezuinigen op de BDuR, dwingt het kabinet de veiligheidsregio's te snijden in de uitvoering van cruciale taken op het gebied van brandweezorg en crisisbeheersing. Dit staat haaks op het belang dat het kabinet hecht aan veiligheid.

VRZL zet de BDUR middelen die we krijgen in voor het toekomstgericht verder professionaliseren van crisisbeheersing als vak in de breedte van onze organisatie. Daarbij zijn ook doelstellingen geformuleerd door het Rijk. Mocht de 10% bezuiniging doorgang vinden dan zullen we, samen met ons bestuur, bezien welke van de geformuleerde doelstellingen van het Rijk bijgesteld worden. De afspraak met het bestuur is gemaakt dat een vermindering van de BDUR niet mag leiden tot verhoging van de gemeentelijke bijdragen.

Voor VRZL betekent een bezuiniging van 10% op de BDuR gelden een bedrag van € 957.000. Hoewel de Voorjaarsnota mogelijk een ander beeld laat zien gaat VRZL van uit dat de bezuiniging daadwerkelijk doorgaat. Dit zal voelbaar zijn binnen heel VRZL en zal betekenen dat wij wellicht bepaalde (wettelijke) taken daardoor niet of niet volledig kunnen uitvoeren aangezien VRZL dan niet voldoende middelen heeft om deze bezuiniging op te vangen.

Concreet betekent dit ook dat de eerder toegezegde uitbreiding van de extra BDUR-middelen en de indexeringen over 2024 en 2025 niet ingezet worden, om een zo groot mogelijke bijdrage ter dekking van de bezuiniging van 10%, om zoveel als mogelijk binnen de eigen begroting op te kunnen vangen. Dit zal ertoe

leiden dat we beperkter uitvoering geven aan de landelijke doelen die genoemd zijn bij de toekenning van de extra BDUR gelden.

Beslispunt:

4. *Akkoord te gaan dat de bezuiniging op de BDuR gelden vanaf 2026 geen financiële gevolgen hebben voor deelnemende gemeenten.*

Benchmark Veiligheidsregio's:

Het Algemeen Bestuur heeft in haar vergadering van 6 december 2024 gevraagd of het mogelijk is een benchmark te laten opstellen van VRZL ten opzichte van andere veiligheidsregio's.

De benchmark Veiligheidsregio's kan worden uitgevoerd door bureau Berenschot die dit ook voor andere veiligheidsregio's heeft uitgevoerd.

Proces: startgesprek, aanreiken info, vragenlijsten, validatiegesprek, rapportage.

De kosten hiervoor bedragen € 13.068 inclusief BTW.

De totale doorlooptijd van startgesprek tot eindrapport bestrijkt een periode van 4 à 5 maanden.

VRZL stelt voor om bij de volgende landelijke ronde te participeren aan de benchmark.

Beslispunt:

5. *Akkoord te gaan dat VRZL bij de volgende landelijke ronde participeert aan de benchmark.*

Risico's:

Voor 2025 en verder zijn er autonome ontwikkelingen op komst die een financiële impact kennen voor VRZL. Denk hierbij aan nieuwe taken in relatie tot de kabinetsbrede weerbaarheidsopgave, nieuwe wettelijke taken vanwege de geopolitieke situatie en de aanwijzing van de veiligheidsregio's als onderdeel van de vitale infrastructuur. VRZL stelt zich op het standpunt dat indien dit het geval zal zijn, dat er dan ook door het Rijk aanvullende financiering verstrekt wordt om hier invulling aan te geven. Helder moet zijn dat VRZL te allen tijde het belang van deelnemende gemeenten meeweegt in haar bedrijfsvoering en wettelijke taken.

Wat heeft VRZL al gedaan de afgelopen jaren om de gemeentelijke bijdrage te beperken?

Met de inzet van incidentele middelen zijn de afgelopen jaren al meerdere malen vanuit de eigen middelen VRZL maatregelen genomen om de gemeentelijke bijdrage te beperken.

In 2023 hebben we dat gedaan door geen bijdrage aan deelnemende gemeenten te vragen voor de structurele stijging CAO loonkosten, de incidentele stijging energiekosten en de noodzakelijke dotatie aan de voorziening FLO en de boete RVU FLO.

In 2024 heeft het AB diverse technische begrotingswijzigingen vastgesteld die toezagen op een structurele verhoging van de dotatie aan het genormeerd budget kapitaallasten, wederom een dotatie aan de voorziening FLO vanwege de herijking, en het vormen van een bestemmingsreserve voor een dagklas beroepsmedewerkers. Daarnaast heeft VRZL conform voorschriften van de BBV een voorziening voor overmatige verlofsaldi en een voorziening Regeling vervroegd uittreden (RVU) gevormd.

De benoemde wijzigingen zijn gerealiseerd zonder een bijdrage te vragen aan de deelnemende gemeenten VRZL.

Samenvattend:

- **Structurele bezuiniging op de gemeentelijke bijdrage FLO vanaf 2026 van € 750.000 zijnde 1,33% van de begroting.**
- **Structurele bezuinigingen op de bijdrage deelnemende gemeenten regulier vanaf 2026 van € 956.000 zijnde 1,69% van de begroting.**
- **Incidentele middelen inzetten in 2026 en 2027.**
- **VRZL participeert bij de volgende landelijke ronde aan de benchmark Veiligheidsregio's.**

Op basis van de vastgestelde begroting 2025 met een omvang van € 56.442.264 betekent dit een structurele bezuiniging op de bijdrage door deelnemende gemeenten VRZL van 3,02%